

Dosarul nr. 3ra-726/2022
2-19144331-01-3ra-21072022

prima instanță: Judecătoria Ungheni (jud. D. Racovița)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, Gr. Dașchevici, Gh. Mîra)

ÎNCHEIERE

12 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Maria Timotin, reprezentată de avocatul Valentin Mardari,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Timotin împotriva Primăriei satului Grozești, Consiliului local Grozești, Alexandr Chiriac și Tatiana Chiriac, persoană terță Agenția Servicii Publice cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost admise cererile de apel depuse de Alexandr Chiriac și Tatiana Chiriac și de Primăria satului Grozești și Consiliul local Grozești, a fost casată hotărârea din 26 mai 2021 a Judecătoriei Ungheni și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 23 august 2019, Maria Timotin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei Grozești, Consiliului local Grozești, persoană terță Alexandr Chiriac și Agenția Servicii Publice, prin care a solicitat anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral ***** eliberat lui Alexandr Chiriac de către Primăria satului Grozești la 25 noiembrie 2004, anularea înscrierii efectuate de Primăria satului Grozești în Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 7, pag. 59, contul personal 588, a mențiunii că „pe lotul de lângă casă cu numărul cadastral ***** sunt amplasate construcții capitale, inclusiv casă de locuit, care aparțin proprietarului Alexandr Chiriac” și anularea extrasului nr. 151 din 08 noiembrie 2004 din Registrul de evidență a gospodăriilor (f.d. 4-24 vol. I).

În motivarea acțiunii a invocat că, la 29 august 1934, în satul Grozești, raionul Nisporeni, s-a născut Ion Chiriac, iar la 08 octombrie 1939, în aceeași localitate s-a

născut Maria Ciobanu. La 03 iunie 1960, Ion Chiriac și Maria Ciobanu au decis să-și oficializeze relația prin încheierea căsătoriei, în urma căreia Maria Ciobanu a preluat numele de familie al soțului – Chiriac. În familia Chiriac, care domicilia în satul Grozești, raionul Nisporeni, la 09 iunie 1960, s-a născut fiica Tatiana Chiriac. În aceeași perioadă, familiei Chiriac i-a fost repartizat un lot de teren în satul Grozești, raionul Nisporeni, pentru construcția unei case de locuit. Aproximativ în anul 1962, familia Chiriac a construit casa de locuit. Atât casa de locuit, cât și terenul aferent acesteia aparțineau familiei cu drept de proprietate comună (în devălmășie) în acea perioadă. La 04 aprilie 1962, în familia Chiriac s-a născut Alexandr Chiriac, iar, la 24 august 1967, s-a născut Maria Chiriac.

În anul 1978, Alexandr Chiriac a construit pe același teren o altă casă de locuit, unde locuia împreună cu propria sa familie. În acea perioadă, pe terenul familiei Chiriac erau două construcții capitale.

La 05 octombrie 1985, reclamanta Maria Chiriac s-a căsătorit cu Victor Timotin, originar din aceeași localitate, preluând numele de familie al soțului – Timotin.

La 17 noiembrie 1993, Ion Chiriac a întocmit un testament, potrivit căruia a decis să testeze lui Alexandr Chiriac, din bunurile ce-i aparțin, casa de locuit cu toate construcțiile și clădirile de uz gospodăresc ce se află în satul Grozești, raionul Nisporeni. În testament nu a fost reflectată informația exactă cu privire la suprafața terenului testat lui Alexandr Chiriac. Reclamanta, în acea perioadă, nu cunoștea despre conținutul testamentului. Urmare a întocmirii respectivului testament, în familia Chiriac, de facto, s-a convenit ca lui Alexandr Chiriac să-i fie repartizată o cotă parte din acest teren pe care se afla casa de locuit construită în anul 1978 pentru ca acesta să locuiască separat cu familia sa, iar restul terenului rămânea în proprietatea comună a lui Ion și Maria Chiriac.

În aceeași perioadă, Ion Chiriac și Maria Chiriac au dobândit în comun și alte terenuri cu destinație agricolă.

Începând cu anul 1999, oficiile cadastrale teritoriale au efectuat înregistrarea masivă în baza Programului de stat pentru crearea cadastrului bunurilor imobile. În cazul familiei Chiriac atât terenul, cât și casa de locuit construită în anul 1962 nu au fost înregistrate de Ion Chiriac și Maria Chiriac în Registrul bunurilor imobile, însă aceștia, până în anul 2001, au achitat impozitele fiscale pentru bunurile deținute.

La 01 august 2001, Ion Chiriac a decedat. După decesul acestuia nu a fost deschisă succesiunea pentru acceptarea de către moștenitori a patrimoniului defunctului. Niciunul din membrii familiei, inclusiv Alexandr Chiriac, în calitate de moștenitor testamentar, nu s-a adresat la acel moment cu vreun act în formă scrisă de acceptare a succesiunii. Familiile Chiriac continuau să locuiască pe cotele de teren divizate, în casele de locuit construite, precum a fost acordul la data întocmirii testamentului din 17 noiembrie 1993. În perioada anilor 2001-2005, Maria Chiriac a achitat impozitele fiscale pentru bunurile deținute.

La 07 iulie 2005, Maria Chiriac a întocmit testament, potrivit căruia, din averea sa, a testat reclamantei Maria Timotin casa de locuit și terenul aferent casei, precum și cota de teren echivalent constituită din 7 sectoare de teren înregistrate cu numere cadastrale.

În aceeași perioadă, reclamanta avea grijă de mama sa Maria Chiriac, de casa de locuit construită în anul 1962, prelucra terenul aferent casei de locuit și terenurile agricole indicate în testament, achita impozitele fiscale pentru bunurile deținute.

În perioada anilor 2012-2013, reclamanta a constatat că, odată cu exploatarea și trecerea timpului, casa de locuit construită în anul 1962 se dărâma. Din considerentul că viața acesteia și a mamei sale Maria Chiriac, care avea o vârstă înaintată, era pusă în pericol, reclamanta împreună cu soțul său au decis să reconstruiască casa de locuit, care avea pereții din lut cu nuiele.

În perioada anilor 2009-2018, Maria Chiriac a achitat impozitele fiscale pentru bunurile deținute, iar reclamanta întreprindea aceleași acțiuni de posesie și folosință continuă și neîntreruptă a bunurilor testate acesteia de către prima. În perioada anilor 2001-2018, Maria Chiriac a achitat serviciile comunale în vederea utilizării bunurilor deținute în proprietate, iar reclamanta contribuia din punct de vedere material la achitarea acestor servicii.

La 13 august 2018, Maria Chiriac a decedat. După decesul Mariei Chiriac, nu a fost deschisă succesiunea pentru acceptarea de către moștenitori a patrimoniului defunctei. Niciunul din membrii familiei, la acel moment, inclusiv nici reclamanta, în calitate de moștenitor testamentar, nu s-au adresat cu vreun act în scris de acceptare a succesiunii. În pofida acestui fapt, reclamanta a dobândit dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile cu destinație agricolă menționate în testament, precum și asupra casei de locuit construită în anul 1962 cu terenul aferent acesteia, prin intrarea în posesie și folosință a acestor bunuri. Acest fapt se confirmă prin certificatul eliberat de pârâtul Primăria satului Grozești, cu privire la succesorii Mariei Chiriac, care, în opinia părții reclamante, este parțial eronat și neîntemeiat în partea ce ține de acceptarea succesiunii de către succesorul Alexandr Chiriac.

Reclamanta a achitat impozitul fiscal pentru anul 2018 pentru bunurile deținute, a achitat serviciile comunale, și anume serviciile de telefonie. Cu titlu de exemplu, reclamanta a achitat factura telefonică pentru martie 2019, care s-a păstrat. La acel moment, în calitate de beneficiar contractual al serviciilor telefonice era Maria Chiriac. De asemenea, reclamanta prelucra terenurile agricole menționate și terenul aferent casei de locuit.

La 04 septembrie 2018, reclamanta a încheiat cu S.A. „Moldtelecom” contractul nr. 96451465 de prestare a serviciilor publice de comunicații electronice. Obiectul contractului îl constituie prestarea serviciilor de comunicații electronice la adresa: satul Grozești, raionul Nisporeni.

La 19 mai 2019, Alexandr Chiriac i-a comunicat într-un mod amenințător Mariei Timotin că întregul teren aferent și casele de locuit îi aparțin cu drept de proprietate, iar ea nu are nici un drept asupra acestora, că îi va distruge bunurile de pe terenul aferent casei de locuit, în special vița de vie, că potrivit titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat la 25 aprilie 2005 în baza deciziei Primăriei satului Grozești, raionul Nisporeni nr. 2 din 15 februarie 1992, deține cu drept de proprietate întreg terenul aferent caselor de locuit, cu numărul cadastral *****.

La acea dată, reclamanta a aflat despre existența titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, care a fost emis în baza unei decizii a Primăriei satului Grozești, raionul Nisporeni. Continuând să exercite atributele de posesie și folosință asupra bunurilor care i-au fost testate, reclamanta a constatat că aceasta nu poate să beneficieze în mod obiectiv de dreptul său de proprietate asupra bunurilor testate pe care le-a dobândit prin moștenire, în particular, asupra cotei din terenul aferent cu numărul cadastral *****, deoarece lui Alexandr Chiriac i-a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren în privința acestui bun.

La 02 iunie 2019, reclamanta a încheiat cu S.A. „Apă Canal” Nisporeni contract de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și canalizare. Obiectul contractului îl constituie furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și canalizare la adresa: satul Grozești, raionul Ialoveni.

La 11 iunie 2019, reclamanta s-a adresat pârâtului Primăria satului Grozești, raionul Nisporeni, cu cerere prin care a solicitat expedierea copiilor autentificate a deciziei Primăriei satului Grozești, raionul Ialoveni, nr. 2 din 15 februarie 1992, a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, precum și a tuturor actelor, inclusiv a celor prezentate de Alexandr Chiriac la înregistrarea dreptului său de proprietate, care au stat la baza emiterii deciziei Primăriei satului Grozești, raionul Ialoveni, nr. 2 din 15 februarie 1992 și eliberării titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren în privința bunului imobil cu numărul cadastral *****, situat în satul Grozești, raionul Ialoveni. Cererea a fost expediată prin poștă cu aviz recomandat și recepționată la 13 iunie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție semnat de către secretarul Consiliului local Grozești, Svetlana Mitrofan.

Prin răspunsul nr. 58 din 17 iunie 2019, pârâții Primăria satului Grozești și Consiliul local Grozești au comunicat circumstanțele eliberării titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren lui Alexandr Chiriac, au eliberat copiile autentificate ale mai multor acte, printre care și a titlului în cauză. Pârâții nu au eliberat decizia nr. 2 din 15 februarie 1992, care a reprezentat actul administrativ în temeiul căruia Alexandr Chiriac a dobândit dreptul de proprietate asupra bunului imobil cu numărul cadastral *****. Răspunsul cu copiile autentificate ale actelor au fost eliberate reprezentantului reclamantei, avocatului Călin Bobuțac la 18 iunie 2019. Anume la această dată reclamanta a aflat despre conținutul titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat lui Alexandr Chiriac.

Luând act de răspunsul nr. 58 din 17 iunie 2019, reclamanta a concluzionat că conținutul acestuia este parțial denaturat și nu corespunde realității, apreciindu-l ca fiind ilegal.

La 19 iunie 2019, reclamanta s-a adresat cu o cerere prealabilă către pârâții Primăria satului Grozești și Consiliul local Grozești. Cererea a fost expediată prin poștă cu aviz recomandat și recepționată de destinatari la 24 iunie 2019, fapt confirmat prin semnarea avizului de recepție de către reprezentanții acestora. Nici reclamanta și nici reprezentantul acesteia nu au recepționat vreun răspuns la cererea prealabilă și nu a fost comunicată data înregistrării acestei cereri. Pârâții Primăria satului Grozești și Consiliul local Grozești au menționat prin răspunsul nr. 79 din 15 august 2019 că consideră

acțiunile lor legale, expunându-se și asupra argumentelor de ilegalitate a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat lui Alexandr Chiriac.

La 11 iunie 2019, reclamanta s-a adresat Agenției Servicii Publice, Serviciul Cadastral Teritorial Nisporeni cu cerere prin care a solicitat eliberarea deciziei Primăriei satului Grozești, raionul Nisporeni, nr. 2 din 15 februarie 1992, titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat lui Alexandr Chiriac în privința bunului imobil cu numărul cadastral *****, precum și a tuturor actelor, inclusiv a celor prezentate de Alexandr Chiriac la înregistrarea dreptului său de proprietate, care au stat la baza emiterii deciziei Primăriei satului Grozești, raionul Nisporeni, nr. 2 din 15 februarie 1992 și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren în privința bunului imobil cu numărul cadastral *****, situat în satul Grozești, raionul Nisporeni. Cererea a fost expediată prin poștă cu aviz recomandat și recepționată de destinatar la 14 iunie 2019, fapt confirmat prin semnarea avizului de recepție.

La 21 iunie 2019, reclamanta a recepționat răspunsul Agenției Servicii Publice, Serviciul Cadastral Teritorial Nisporeni nr. 11/26-c-06/11 din 14 iunie 2019, precum și 2 acte aferente. Prin răspunsul nominalizat, s-a comunicat că actele care au stat la baza înregistrării bunului imobil cu numărul cadastral ***** au fost titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren și extrasul din Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 151 din 08 noiembrie 2004. S-a mai relevat că înregistrarea bunului imobil s-a efectuat în procesul de înregistrare primară masivă, actele sus indicate fiind prezentate de primărie, dar nu de către proprietar. De asemenea, s-a menționat că decizia nr. 2 din 15 februarie 1992 nu se păstrează în cadrul Serviciului Cadastral Teritorial Nisporeni și că poate fi solicitată de la primărie sau de la arhiva raională.

Odată cu recepționarea răspunsului Agenției Servicii Publice, reclamanta a aflat că, la baza înregistrării bunului imobil litigios, pe lângă titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren a stat și extrasul din Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 151 din 08 noiembrie 2004.

Analizând extrasul din Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 151 din 08 noiembrie 2004 eliberat lui Alexandr Chiriac de către Primăria satului Grozești și raportându-l la cadrul normativ existent, precum și cel în vigoare la data apariției circumstanțelor descrise, partea reclamantă apreciază ca fiind ilegală acțiunea de înscriere în Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 7, pagina 59, contul personal 588, a mențiunii că „pe lotul de lângă casă cu numărul cadastral ***** sunt amplasate construcții capitale, inclusiv casa de locuit, care aparține proprietarului Alexandr Chiriac”. A considerat ca fiind ilegal și extrasul din Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 151 din 08 noiembrie 2004 eliberat lui Alexandr Chiriac.

La 15 iulie 2019, reclamanta a înaintat cerere prealabilă către Primăria satului Grozești și Consiliul local Grozești. Cererea a fost expediată prin poștă cu aviz recomandat și recepționată de destinatari la 18 iulie 2019, fapt confirmat prin semnarea avizului de recepție. La aceeași dată, reclamanta a înaintat o cerere Agenției Servicii Publice, Serviciul Cadastral Teritorial Nisporeni, prin care a solicitat întreprinderea tuturor acțiunilor necesare radierii dreptului de proprietate asupra bunului nominalizat înregistrat pe numele lui Alexandr Chiriac. Cererea a fost expediată prin poștă cu aviz

recomandat și recepționată de către destinatar la 17 iulie 2019, fapt confirmat prin semnarea avizului de recepție. Atât reclamanta, cât și reprezentantul acesteia, nu au primit vreun răspuns la această cerere.

La 12 august 2019, reclamanta s-a adresat către Primăria satului Grozești și Consiliul local Grozești cu cerere de concretizare a cererii prealabile din 15 iulie 2019. Cererea a fost expediată prin poștă cu aviz recomandat. Cererea a fost recepționată de destinatari la 14 august 2019, însă atât reclamanta, cât și reprezentantul acesteia, nu au recepționat avizul de recepție.

La 15 august 2019, Primăria satului Grozești și Consiliul local Grozești, în persoana secretarului Consiliului local Grozești, Svetlana Mitrofan, au expediat scrisoare pe adresa electronică a reprezentantului reclamantei. La mesaj au fost atașate 4 răspunsuri. Pârâții au comunicat, în esență, că au recepționat cererea de concretizare din 12 august 2019.

Prin răspunsul nr. 74 din 30 iulie 2019, semnat de Secretarul Consiliului local Grozești, Svetlana Mitrofan, Primăria satului Grozești și Consiliul local Grozești au comunicat anumite circumstanțe cu privire la modul de înregistrare a dreptului de proprietate în acea perioadă. De asemenea, au prezentat și certificatul de arhivă nr. 145 din 30 iulie 2019 eliberat de Serviciul Arhivă Nisporeni, în care se atestă că procesele-verbale ale ședințelor Consiliului local Grozești din anul 1992 lipsesc. Reclamanta nu a recepționat prin poșta terestră răspunsul nominalizat cu certificatul de arhivă menționat.

Prin răspunsul nr. 79 din 15 august 2019, semnat de secretarul Consiliului local Grozești, Svetlana Mitrofan, Primăria satului Grozești și Consiliul local Grozești au comunicat, în esență, anumite circumstanțe cu privire la cererile recepționate de la partea reclamantă și că consideră acțiunile lor ca fiind legale până la o hotărâre judecătorească definitivă.

Anume la 15 august 2019, reprezentantul reclamantei a aflat despre existența răspunsului nr. 74 din 30 iulie 2019 și răspunsului nr. 79 din 15 august 2019. A considerat că procedura prealabilă în ambele cazuri a fost respectată. În circumstanțele descrise, având în vedere că pârâții Primăria satului Grozești și Consiliul local Grozești nu au soluționat cererea prealabilă din 19 iunie 2019 în termenul legal, prin răspunsul nr. 79 din 15 august 2019 au refuzat admiterea cererii prealabile din 15 iulie 2019, precum și a cererii de concretizare a celei din urmă, respectând termenele de adresare în instanța de judecată, partea reclamantă a considerat că titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat lui Alexandr Chiriac, extrasul din Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 151 din 08 noiembrie 2004 eliberat lui Alexandr Chiriac de către Primăria satului Grozești, acțiunea de înscriere în Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 7, pagina 59, contul personal 588, a mențiunii că „pe lotul de lângă casă cu numărul cadastral ***** sunt amplasate construcții capitale, inclusiv casa de locuit, care aparțin proprietarului Alexandr Chiriac”, confirmat prin extrasul din Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 151 din 08 noiembrie 2004, sunt ilegale, lovite de nulitate și susceptibile de a fi anulate.

Subsidiar, a enunțat că, reieșind din prevederile legale în vigoare la momentul testării, care reglementau relațiile civile din speță, Alexandr Chiriac nu a obținut vreun

certificat de moștenitor care să ateste dreptul acestuia la moștenirea terenului aferent casei de locuit. Deși, lui Alexandr Chiriac i-a fost întocmit testamentul la 17 noiembrie 1993, acesta nicidecum nu avea dreptul să moștenească întregul teren aferent în litigiu cu casa de locuit, mai ales că Ion și Maria Chiriac dețineau aceste bunuri în proprietate în devălmășie.

Pârâtul Primăria satului Grozești a eliberat lui Alexandr Chiriac titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral ***** contrar prevederilor legale, care erau norme cu caracter imperativ la acel moment.

Argumentele reținute la pct. 6, 7 din răspunsul Primăriei satului Grozești și Consiliului local Grozești nr. 58 din 17 iunie 2019 sunt neîntemeiate și lipsite de temei juridic.

În contextul în care testamentul întocmit pe numele lui Alexandr Chiriac din 17 noiembrie 1993 nu conferea acestuia dreptul să moștenească în întregime terenul cu numărul cadastral ***** , casa de locuit construită în anul 1962, precum și bunurile ce se aflau pe teren la acel moment și, odată ce acesta nu deținea un certificat de succesiune care să ateste în mod exact bunurile pe care le moștenește, partea reclamantă opinează că dreptul de proprietate asupra terenului cu numărul cadastral ***** a fost înregistrat eronat și în lipsa vreunui document prevăzut de cadrul legal. Alexandr Chiriac nu a exercitat și nici nu exercită posesia și folosința întregului teren cu numărul cadastral ***** , casei de locuit construită în anul 1962 și bunurilor aflate pe acest teritoriu. Acesta exercită posesia și folosința continuă, neîntreruptă doar asupra unei părți din terenul cu numărul cadastral ***** , unde a fost construită în anul 1978 casa în care acesta locuiește cu propria sa familie. Restul terenului, casa de locuit construită în anul 1962 și bunurile care se află pe această parte de teren se află în posesia și folosința continuă a Mariei Timotin.

Afirmațiile Primăriei satului Grozești și Consiliului local Grozești stipulate la pct. 7 din răspunsul nr. 58 din 17 iunie 2019, sunt parțial denaturate și nu corespund vădit realității. Reclamanta a inițiat reconstrucția casei de locuit construită în anul 1962 în perioada anilor 2012- 2013 și nu în perioada în care a fost întocmit testamentul menționat. La acel moment, reclamanta nici nu cunoștea conținutul testamentului întocmit pe numele lui Alexandr Chiriac, și anume în privința mărimii cotei de teren care i-a fost testat.

Primăria satului Grozești și Consiliul local Grozești menționează în răspunsul adnotat că, pentru a readuce lucrurile la normalitate, Maria Chiriac – mama părților vizate, bolnavă la acea vreme, a ajuns la o înțelegere cu Alexandr Chiriac să-i cedeze o parte din teren reclamantei. Aceste afirmații, în opinia părții reclamante, sunt totalmente denaturate. La data întocmirii testamentului, Maria Chiriac împreună cu fiica mai mare – Tatiana Croitoru, au venit la primărie. Maria Chiriac nici nu cunoștea la acel moment că întregul teren i-a fost repartizat în proprietate fiului Alexandr Chiriac. Pretinsele afirmații nu au constituit motiv pentru Maria Chiriac de a readuce lucrurile la normalitate precum se menționează.

După decesul Mariei Chiriac, Alexandr Chiriac niciodată nu i-a comunicat reclamantei despre faptul că are dreptul asupra întregului teren și caselor de locuit aflate

pe acesta. Or, trezește dubii și reconfirmă reaua-credință a acestuia, prin tănuirea acestei informații și divulgarea ei după decesul Mariei Chiriac.

În pct. 8 din răspunsul nr. 58 din 17 iunie 2019, Primăria satului Grozești și Consiliul local Grozești menționează că, după eliberarea adeverinței de intrare în succesiune, această procedura urma să aibă ca finalitate divizarea terenului aferent cu reclamanta. Argumentele și înscrisurile prezentate confirmă îndubitabil că dreptul de proprietate asupra terenului cu numărul cadastral ***** a fost înregistrat ilegal după Alexandr Chiriac, iar titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren la fel este unul ilegal, lovit de nulitate, deoarece contravine normelor imperative ale legii în vigoare la acel moment.

Actualmente, reclamanta nu poate exercita și beneficia în mod veritabil de dreptul la proprietate asupra cotei-părți din terenul cu numărul cadastral *****, bunurilor care se află pe acest teren, casei de locuit construită în anul 1962 și renovată capital.

Lotul pe lângă casă cu numărul cadastral ***** și construcțiile capitale, inclusiv, casa de locuit nu au aparținut și nici nu aparțin integral doar lui Alexandr Chiriac, iar consemnarea de către Primăria satului Grozești în Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 7, pagina 59, contul personal 588, mențiunea că „pe lotul de lângă casă, cu numărul cadastral *****, sunt amplasate construcții capitale, inclusiv casa de locuit, care aparțin proprietarului Alexandr Chiriac”, este eronată, ilegală și această acțiune de înscriere urmează a fi anulată. Primarul satului purta răspundere personală pentru completarea și ținerea acestui registru. Registrul de evidență a gospodăriilor populației urma a fi completat în strictă conformitate cu anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1358 din 07 decembrie 2001, cu privire la punerea în aplicare a registrelor de evidență a gospodăriilor populației.

Argumentele Primăriei satului Grozești și Consiliului local Grozești expuse în răspunsul nr. 74 din 30 iulie 2019 sunt neîntemeiate și fără suport juridic.

În drept, a făcut trimitere la prevederile pct. 1-5 din Hotărârea Guvernului nr. 1358 din 07 decembrie 2001, cu privire la punerea în aplicare a registrelor de evidență a gospodăriilor populației, art. 21 din Codul căsătoriei și familiei din 23 decembrie 1969, art. 20, 155, 166 alin. (1), (4) din Codul familiei, art. 561, 562, 563, 568, 570, 581, 591 din Codul civil al R.S.S.M. din 26 decembrie 1964, art. 17, 327, 328 alin. (1), 330 alin. (1), 331 alin. (1), (2), 334 alin. (1)-(3), 501 alin. (1), (2), 550 din Codul Civil în vigoare din 01 martie 2019, art. 61, 11, 13, 14, 20 din Codul funciar, art. 26 alin. (1), 28 alin. (1) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, art. 2 alin. (1), 9 alin. (1), (2), 10 alin. (1), 11 alin. (1), (2), 17, 19, 55 alin. (1), 60, 69 alin. (1), (2), 141, 162 alin. (1), (3), 163 alin. (1), 165 alin. (1), (3), 191 alin. (1)-(3), 257 alin. (1), 258, 327 din Codul administrativ.

Prin cererea din 03 octombrie 2020, partea reclamantă a lichidat neajunsurile statuate prin încheierea instanței de fond din 11 septembrie 2019 (f.d. 143-146 vol. I), prin care, în esență, suplimentar a menționat că, anterior, cu câteva zile înainte de depunerea acțiunii – 23 august 2019, reclamanta s-a adresat notarului public Rodion Butnaru pentru deschiderea procedurii succesoriale după decesul Mariei Chiriac – mama reclamantei și Ion Chiriac – tatăl reclamantei. În legătură cu solicitarea deschiderii

procedurii succesionale după decesul Mariei Chiriac, notarul public Rodion Butnaru a eliberat certificatul de calitate de moștenitor din 21 august 2019. În acest certificat, notarul public Rodion Butnaru a atestat că reclamanta are calitate de moștenitor, în baza testamentului, a averii mamei sale Maria Chiriac, însă acest certificat nu are valoarea unui certificat de moștenitor și poate fi utilizat numai pentru dobândirea actelor necesare. În legătură cu solicitarea deschiderii procedurii succesionale după decesul lui Ion Chiriac, notarul public Rodion Butnaru, examinând actele prezentate de reclamantă, a comunicat celei din urmă că o procedură succesorală a fost deschisă. Această procedură se află în gestiunea notarului public Alexandr Șișcanu. Adresându-se la notarul public Alexandr Șișcanu, acesta a eliberat reclamantei informația cu numărul de ieșire 14 din 22 august 2019. Prin această informație, notarul public Alexandr Șișcanu a constatat că, verificând opisul alfabetic al dosarelor succesionale din arhiva notarială aflată în gestiunea sa și arhiva din anul 2008, după decesul lui Ion Chiriac, există înregistrarea procedurii succesionale cu dosarul nr. 226 din 2008 efectuată de notarul public Tudor Profiri. Reclamanta a solicitat actele din această procedură succesorală și, drept urmare, i-a fost eliberată cererea depusă de Maria Chiriac din 02 octombrie 2008 adresată notarului public Tudor Profiri și certificatul de moștenitor legal din 02 octombrie 2008 eliberat Mariei Chiriac în privința bunurilor imobile solicitate. Notarul public Alexandr Șișcanu a confirmat că alte acte nu se atestă în dosarul succesoral. Certificatul de calitate de moștenitor din 21 august 2019 certifică faptul că Maria Timotin a dobândit dreptul de proprietate asupra bunurilor testate de Maria Chiriac prin moștenire.

La 31 octombrie 2019, reprezentantul reclamantei, avocatul Călin Bobuțac, a depus cerere de concretizare a acțiunii (f.d. 216-223 vol. I), prin care a solicitat:

- anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral ***** eliberat lui Alexandr Chiriac de către Primăria satului Grozești la 25 noiembrie 2004;

- anularea înscrierii efectuate de Primăria satului Grozești în Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 7, pag. 59, contul personal 588, a mențiunii că „pe lotul de lângă casă cu numărul cadastral ***** sunt amplasate construcții capitale, inclusiv casă de locuit, care aparțin proprietarului Alexandr Chiriac”;

- anularea extrasului nr. 151 din 08 noiembrie 2004 din Registrul de evidență a gospodăriilor;

- anularea deciziei Primăriei satului Grozești nr. 2 din 15 februarie 1992 în partea eliberării lui Alexandr Chiriac a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral *****;

- încasarea din contul pârâților Primăria satului Grozești și Consiliul local Grozești în beneficiul reclamantei Maria Timotin a cheltuielilor de judecată formate din cheltuieli de asistență juridică în mărime de 12.500 de lei.

În motivarea solicitării de anulare a deciziei Primăriei satului Grozești nr. 2 din 15 februarie 1992, în esență, menționează că această decizie nu a fost eliberată reclamantei Maria Timotin. Conform răspunsului nr. 58 din 17 iunie 2019 eliberat de Primăria

satului Grozești, familiei Chiriac i-a fost repartizat terenul aferent casei lor de locuit. Acest teren a fost scris după Ion Chiriac.

Urmare a întocmirii de către Ion Chiriac, la 17 noiembrie 1993, a testamentului și decesului acestuia survenit la 01 august 2001, lui Alexandr Chiriac i-a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, cu numărul cadastral *****, Având în vedere că, temei pentru înregistrarea dreptului de proprietate asupra terenului cu numărul cadastral ***** și pentru eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren a servit și decizia Primăriei satului Grozești nr. 2 din 15 februarie 1992, consideră că aceasta din urmă este un act administrativ.

În răspunsul nr. 58 din 17 iunie 2019 eliberat de pârâții Primăria satului Grozești și Consiliul local Grozești, se indică asupra faptului că decizia nr. 2 din 15 februarie 1992 nu vizează pe nici una din părțile implicate în acest caz. Prin Programul „Pământ” și conform deciziei nr. 2 din 15 februarie 1992 au fost identificați beneficiarii de cote-părți a terenurilor din fostul kolhoz „Zavetî Iliicia”. În același răspuns se mai indică că terenurile aferente caselor de locuit au fost repartizate deținătorilor în baza aceleiași decizii pentru toți beneficiarii de pe teritoriul subordonat autorității publice locale Grozești și înregistrați în Registrul deținătorilor de terenuri, inclusiv terenul aferent casei de locuit a lui Ion Chiriac.

A opinat că Alexandr Chiriac nu putea să moștenească integral terenul cu numărul cadastral *****, casa de locuit și bunurile aflate pe cota-parte care nu i-au fost transmise spre folosință. În contextul în care testamentul din 17 noiembrie 1993 nu conferea lui Alexandr Chiriac dreptul să moștenească în întregime terenul cu numărul cadastral *****, casa de locuit din anul 1962, precum și bunurile ce se aflau pe teren la acel moment și, totodată, acesta nu deținea un certificat de succesiune care să ateste în mod exact bunurile pe care le moștenește, consideră că dreptul de proprietate asupra terenului cu numărul cadastral ***** a fost înregistrat eronat. Alexandr Chiriac nu a exercitat și nici nu exercită posesia și folosința întregului teren cu numărul cadastral *****, casei de locuit din anul 1962 și bunurilor aflate pe acesta.

Prin întocmirea testamentului la 17 noiembrie 1993, în familia Chiriac, precum și de către terțul Alexandr Chiriac, de facto, s-a convenit ca acestuia să-i fie repartizată doar o cotă parte din acest teren pe care se afla casa de locuit construită în anul 1978 pentru ca acesta să locuiască separat cu familia sa. Restul terenului, în acea perioadă, rămânea în proprietatea comună a lui Ion și Maria Chiriac. De menționat este și faptul că, la acel moment, în testament nu a fost reflectată informația exactă cu privire la dimensiunile terenului testat lui Alexandr Chiriac. Acesta exercita posesia și folosința continuă, neîntreruptă doar asupra unei părți din terenul cu numărul cadastral ***** unde era construită casa de locuit din anul 1978, în care acesta locuia cu familia. Restul terenului, casa de locuit din anul 1962 și bunurile care se aflau pe această parte din teren se aflau în posesia și folosința continuă a Mariei Chiriac. Reclamanta a dobândit dreptul de proprietate prin moștenire asupra bunurilor testate de Maria Chiriac, inclusiv asupra unei părți din terenul cu numărul cadastral *****, casei de locuit din anul 1962, care, ulterior, a fost renovată și asupra bunurilor ce se află pe această cotă de teren. Dreptul de proprietate asupra terenului cu numărul cadastral ***** a fost înregistrat

ilegal după Alexandr Chiriac, iar decizia Primăriei satului Grozești nr. 2 din 15 februarie 1992 în partea atribuirii terenului cu numărul cadastral ***** în proprietatea privată lui Alexandr Chiriac este ilegală și urmează a fi anulată.

Întru susținerea solicitării de a fi încasate din contul pârâților în beneficiul reclamantei cheltuielile de judecată, a menționat că, este reprezentată în acest proces de către avocatul Călin Bobuțac. Cheltuielile suportate sunt reale, necesare și rezonabile precum și conforme practicilor și recomandărilor în domeniu. În vederea soluționării litigiului dintre reclamantă și pârâți, cea dintâi a beneficiat de servicii de asistență și consultanță juridică. Părțile au convenit că prețul acestui litigiu constituie 1.000 de lei, sumă care a fost achitată de către reclamantă în contul avocatului Călin Bobuțac. Acest fapt se confirmă prin bonul de plată seria QL nr. 214853 din 07 iunie 2019. În baza acordului adițional nr. 1 din 08 iulie 2019 la contractul de asistență și reprezentare juridică nr. CACB/TM din 08 iulie 2019 încheiat între reclamantă și avocatul Călin Bobuțac, a fost negociat și stabilit un onorariu de 11.500 de lei, care în opinia părții reclamante este unul real și conform recomandărilor privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică. Reclamanta a achitat serviciile contractate și prestate. Acest fapt se confirmă prin ordinul de încasare a numerarului nr. 88516758 din 21 august 2019 și ordinul de încasare a numerarului nr. 90506279 din 21 octombrie 2019. A indicat că, avocatul Călin Bobuțac a efectuat un șir de măsuri pentru a soluționa prezentul litigiu, și anume a oferit reclamantei consultații juridice pe parcursul întregului proces, a întocmit cererea de chemare în judecată, a întocmit acte procesuale necesare acumulării probelor, a reprezentat interesele reclamantei în fața instanței de judecată, notarului, în fața Agenției Servicii Publice și altor entități de drept public și privat. La stabilirea cheltuielilor de consultanță și asistență juridică, au fost luate în considerare prevederile Recomandării privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată de Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova prin decizia nr. 2 din 30 martie 2015, precum și practicile din domeniu. Astfel, a considerat că cheltuielile de judecată formate din cheltuieli de asistență juridică în cuantum de 12,500 de lei urmează a fi încasate din contul pârâților Primăria satului Grozești și Consiliul local Grozești în beneficiul reclamantei Maria Timotin.

În drept, s-a făcut trimitere la prevederile art. 10 alin. (1), 11 alin. (1)-(2), 17, 55 alin. (1), 93 alin. (1), 141, 165 alin. (3), 257 alin. (1) din Codul administrativ, art. 96 alin. (1), (11), 118 alin. (1), 123 alin. (6) din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 13 iulie 2020, a fost atrasă în proces în calitate de terț Tatiana Chiriac (f.d. 86-90 vol. II).

La 04 martie 2021, avocatul Călin Bobuțac, în interesele reclamantei Maria Timotin, a înaintat cerere de concretizare a acțiunii împotriva Primăria satului Grozești, Consiliul local Grozești, Alexandr Chiriac și Tatiana Chiriac, terț Agenția Servicii Publice, prin care a solicitat:

- atragerea în calitate de pârâți a terților Alexandr Chiriac și Tatiana Chiriac;

- anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral ***** eliberat lui Alexandr Chiriac de către Primăria satului Grozești la 25 noiembrie 2004;

- anularea înscrierii efectuate de Primăria satului Grozești în Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 7, pag. 59, contul personal 588, a mențiunii că „pe lotul de lângă casă cu numărul cadastral ***** sunt amplasate construcții capitale, inclusiv casă de locuit, care aparțin proprietarului Alexandr Chiriac”;

- anularea extrasului nr. 151 din 08 noiembrie 2004 din Registrul de evidență a gospodăriilor;

- anularea deciziei Primăriei satului Grozești nr. 2 din 15 februarie 1992 în partea eliberării lui Alexandr Chiriac a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral *****;

- încasarea din contul pârâților în beneficiul reclamantei Maria Timotin a cheltuielilor de judecată formate din cheltuieli de asistență juridică în mărime de 12,500 de lei (f.d. 198-200 vol. II).

În motivarea cererii, a menționat că Alexandr Chiriac și Tatiana Chiriac sunt beneficiari ai actelor administrative pe care reclamanta le contestă, iar o eventuală hotărâre va interveni în drepturile lor. Pretențiile înaintate de reclamantă sunt îndreptate împotriva lui Alexandr Chiriac și Tatianei Chiriac, care, la rândul lor, au formulat pretenții proprii referitor la acțiune.

Prin urmare, a considerat necesară schimbarea calității procesuale a lui Alexandr Chiriac și Tatianei Chiriac din persoane terțe în copârâți.

În drept, fundamentează cererea de concretizare în baza prevederilor art. 205 din Codul administrativ și art. 62 din Codul de procedură civilă.

În cadrul ședinței de judecată din 26 aprilie 2021, avocatul Călin Bobuțac, în interesele reclamantei Maria Timotin, a înaintat cerere de concretizare a acțiunii către Primăria satului Grozești, Consiliul local Gtozești, Alexandr Chiriac și Tatiana Chiriac, terț Agenția Servicii Publice, prin care a solicitat:

- anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral ***** eliberat lui Alexandr Chiriac de către Primăria satului Grozești la 25 noiembrie 2004;

- anularea înscrierii efectuate de Primăria satului Grozești în Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 7, pag. 59, contul personal 588, a mențiunii că „pe lotul de lângă casă cu numărul cadastral ***** sunt amplasate construcții capitale, inclusiv casă de locuit, care aparțin proprietarului Alexandr Chiriac”;

- anularea extrasului nr. 151 din 08 noiembrie 2004 din Registrul de evidență a gospodăriilor;

- anularea deciziei Primăriei satului Grozești nr. 2 din 15 februarie 1992 în partea eliberării lui Alexandr Chiriac a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral *****;

- anularea răspunsului Primăriei satului Grozești nr. 79 din 15 august 2019;

- încasarea din contul pârâților în beneficiul reclamantei Maria Timotin a cheltuielilor de judecată formate din cheltuieli de asistență juridică în mărime de 12,500 de lei (f.d. 217-218 vol. II).

În motivarea acesteia, a menționat că, reieșind din materialele dosarului, Primăria satului Grozești (inclusiv Consiliul local Grozești) a emis răspunsul nr. 79 din 15 august 2019 în rezultatul examinării cererii prealabile concretizate a reclamantei.

Prin răspunsul cu pricina, pârâții Primăria satului Grozești (inclusiv Consiliul local Grozești), au respins cererea prealabilă concretizată a reclamantei și au reținut ca fiind legale acțiunile lor până la o hotărâre judecătorească definitivă. A considerat acest răspuns ca fiind unul neîntemeiat și ilegal, care urmează a fi anulat. În acțiunea înaintată, inclusiv prin argumentele și probele administrate la materialele dosarului, a fost demonstrată ilegalitatea actelor emise de către pârâți. Or, în esență, pârâții Primăria satului Grozești (inclusiv Consiliul local Grozești), în acest răspuns, s-au referit la actele emise în beneficiul lui Alexandr Chiriac, ilegalitatea cărora consideră că au demonstrat-o pe parcursul procesului.

Astfel, argumentele părții reclamante cu privire la nulitatea actelor se aplică asemenea și în privința ilegalității răspunsului menționat și necesității declarării nulității lui.

În drept, s-a făcut referire la prevederile art. 10, 11 alin. (1), (2), 17, 55, 141, 165 alin. (3), 257 alin. (1) din Codul administrativ.

Prin hotărârea din 26 mai 2021 a Judecătoriei Ungheni, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Maria Timotin. A fost anulat răspunsul Primăriei satului Grozești, raionul Nisporeni nr. 79 din 15 august 2019. A fost anulată decizia Primăriei satului Grozești, raionul Nisporeni nr. 2 din 15 februarie 1992 în partea eliberării lui Alexandr Chiriac a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren în privința terenului cu numărul cadastral *****. A fost anulat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren în privința terenului cu numărul cadastral *****, eliberat lui Alexandr Chiriac de către Primăria satului Grozești, raionul Nisporeni la 25 noiembrie 2004. A fost anulată înscrierea efectuată de Primăria satului Grozești, raionul Nisporeni, în Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 7 pagina 59 contul personal 588 cu privire la mențiunea că „pe lotul de lângă casă cu numărul cadastral ***** sunt amplasate construcții capitale, inclusiv casa de locuit, care aparțin proprietarului Alexandr Chiriac”. A fost anulat extrasul nr. 151 din 08 noiembrie 2004 din Registrul de evidență a gospodăriilor eliberat de Primăria satului Grozești, raionul Nisporeni. De asemenea, s-a dispus încasarea, în mod solidar, din contul pârâților Primăria și Consiliul local Grozești, raionul Nisporeni în beneficiul Mariei Timotin cheltuielile de asistență juridică în mărime de 6.000 de lei. A fost respinsă acțiunea în partea încasării cheltuielilor de asistență juridică, în mod solidar, de la pârâții Alexandr Chiriac și Tatiana Chiriac și diferenței acestora în mărime de 6.500 de lei.

La 26 mai 2021 Tatiana Chiriac și Alexandru Chiriac, reprezentați de avocatul Victor Furnică, precum și Primăria satului Grozești, Consiliul sătesc Grozești au recepționat copia dispozitivului hotărârii primei instanțe și la 10 iunie 2021 și la 19

iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal, ultimii au depus cereri de apel nemotivate (f.d. 16,17, 18, 21-22, 24, vol. III).

La 17 august 2021 Tatiana Chiriac și Alexandr Chiriac și la 18 august 2021 Consiliul sătesc Grozești și Primăria satului Grozești au recepționat hotărârea motivată a primei instanțe, iar la 09 septembrie 2021 și la 10 septembrie 2021 Tatiana Chiriac și Alexandr Chiriac, precum și Primăria satului Grozești și Consiliul sătesc Grozești au depus motivarea apelului, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d.59-63, 71-75, vol. III).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depuse în termen, atât apelurile nemotivate, cât și cele motivate depuse de Alexandr Chiriac, Tatiana Chiriac, reprezentați de avocatul Victor Furnică și de Primăria Grozești și de Consiliul sătesc Grozești împotriva hotărârii din 26 mai 2021 a Judecătoriei Ungheni.

Prin decizia din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău au fost admise cererile de apel depuse de Alexandr Chiriac și Tatiana Chiriac și de Primăria satului Grozești și Consiliul local Grozești, a fost casată hotărârea din 26 mai 2021 a Judecătoriei Ungheni și a fost emisă o nouă decizie prin care acțiunea depusă de Maria Timotin a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 137, 138-165, vol. III).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut următoarele.

Cu referire la pretenția cu privire la anularea deciziei Primăriei satului Grozești nr. 2 din 15 februarie 1992, Completul judiciar al instanței de apel a reținut că potrivit art. 11 din Codul funciar în vigoare la 15 februarie 1992 (versiunea originală a actului legislativ), organele de autoadministrare locală atribuie cetățenilor terenuri fără plată, eliberându-le titluri de proprietate; trec în proprietatea cetățenilor rurali terenurile ocupate de case și anexe gospodărești, precum și terenurile cu grădini particulare, care se atribuie acestora conform legislației în vigoare; atribuie terenuri din rezerva intravilanului pentru construcția noilor case de locuit și a anexelor gospodărești, precum și pentru curți și grădini: în orașe și orașele de la 0,04 până la 0,07 hectare, iar în localitățile rurale de la 0,12 până la 0,2 hectare.

Conform art. 562 din Codul civil al R.S.S.M. în vigoare la 15 februarie 1992, data deschiderii succesiunii este ziua morții celui ce a lăsat moștenirea, iar în caz de declarare a morții lui – ziua arătată în partea a treia a articolului 21 din prezentul Cod.

În conformitate cu art. 591 alin. (1) din Codul civil al R.S.S.M. în vigoare la 15 februarie 1992, moștenitorii chemați la succesiune pot cere biroului notarial al locului deschiderii succesiunii să le elibereze un certificat privind dreptul la succesiune.

Reieșind din prevederile art. 592 alin. (1) din Codul civil al R.S.S.M. în vigoare la 15 februarie 1992, certificatul privind dreptul la succesiune se eliberează moștenitorilor după trecerea a șase luni din ziua deschiderii succesiunii.

Potrivit pct. 9 din Regulamentul cu privire la modul efectuării înregistrării primare masive, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1030 din 12 octombrie 1998 (conform textului în vigoare în perioada 22 octombrie 1998 (data intrării în vigoare) – 21 mai 2010 (data primei modificări)), la solicitarea organului cadastral teritorial, autoritățile administrației publice locale, în termen de o lună din ziua primirii solicitării, prezintă proiectele de organizare a teritoriului, date din registrul cadastral al deținătorilor de

terenuri, copiile titlurilor de autentificare a drepturilor deținătorului de teren, copiile deciziilor de atribuire a terenului, de aprobare a actului de dare în exploatare a construcției, extrase din registrul de evidență a gospodăriei, alte documente necesare pentru crearea cadastrului.

Instanța de apel a mai stabilit că la 17 noiembrie 1993, Ion Chiriac a întocmit testamentul potrivit căruia a testat lui Alexandr Chiriac bunurile ce-i aparțin-casa de locuit cu toate construcțiile și clădirile de uz gospodăresc ce se află în s. Grozești r-nul Nisporeni (f.d. 28, Vol.I).

Ion Chiriac a decedat la 01 august 2001, fapt confirmat prin duplicatul certificatului de deces eliberat la 21 noiembrie 2018 (f.d. 33, Vol.I). Potrivit adeverinței nr. 879 eliberate de Primăria s. Grozești la 18 iunie 2019, urmează că, Alexandr Chiriac pe parcursul a 6 luni a intrat în posesia bunurilor succesoriale după decesul tatălui Ion Chiriac, decedat la 01 august 2001, dovadă a intrării în posesia bunurilor succesoriale este prelucrarea pământului, obținerea produselor agricole și plățirea impozitelor (f.d. 191, Vol.I).

De asemenea, din actele cauzei completul specializat al instanței de apel a atestat că, la data de 10 ianuarie 2005, lui Chiriac Alexandr a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. cadastral *****, temei constituind decizia Primăriei s. Grozești nr. 2 din 15 februarie 1992, lui Alexandr Chiriac fiindu-i repartizat în proprietate privată pământul cu suprafața de 0,1847 ha, scopul reparizării terenului „sub construcții” (f.d.62-63, Vol.I).

Astfel, conform extrasului din Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral ***** și construcției cu nr. cadastral *****.01 a fost înregistrat după Alexandr Chiriac, în temeiul titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. cadastral ***** din 25 noiembrie 2004 și a extrasului nr. 151 din 08 noiembrie 2007 la data de 10 ianuarie 2005 (f.d. 15, Vol.II).

Completul judiciar al instanței de apel a reiterat că deși Maria Timotin s-a adresat cu cerere Primăriei s. Grozești prin care a solicitat inclusiv și eliberarea copiei deciziei Primăriei s. Grozești nr. 2 din 15 februarie 1992, prin răspunsul nr. 58 din 17 iunie 2019, Primăria s. Grozești a comunicat că: „Decizia nr. 2 din 15.02.1992 nu vizează pe nici una din părțile implicate în acest caz. Prin Programul „Pământ și conform Deciziei Primăriei nr. 2 din 15 februarie 1992 au fost identificați beneficiarii de cote- parte de terenuri din fostul kolhoz „Zavetî Iliciia“. Terenurile aferente caselor de locuit au fost repartizate deținătorilor în baza aceleiași Decizii a Primăriei nr. 2 din 15 februarie 1992 pentru toți beneficiarii din teritoriul subordonat Administrației Publice Locale și înregistrați în Registrul deținătorilor de terenuri, inclusiv terenul aferent casei de locuit a cet. Chiriac Ion.

Prin testamentul nr. 75 din 17 noiembrie 1993, întocmit de către secretarul Consiliului local Grozești Merlan Ioana, cet. Chiriac Ion testează fiului său casa de locuit cu toate construcțiile și clădirile de uz gospodăresc fiului său Chiriac Alexandru Ivanovici. În acea perioadă casele de locuit și terenurile nu aveau încă numere cadastrale, respectiv, în testamente bunurile imobile nu erau identificate. Cet. Chiriac Ion a decedat la 01 august 2001. Testamentul nominalizat, care la acel moment nu era

schimbat și nu era anulat, drept dovadă servind semnătura secretarului și moștenitor testamentar era cet. Chiriac Alexandr. După cum s-a dovedit, moștenitorul nu s-a adresat la un notar și nu a perfectat actele în termen, crezând, că testamentul este documentul final, care atestă dreptul său de proprietate. În anul 2002 - 2004 de către Primărie a fost derulată procedura de eliberare a Titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren. Au fost perfectate și eliberate circa 24 mii de Titluri. Fostul secretar Ioana Merlan, în 2004 activa în primăria Grozești în calitate de inginer cadastral, cunoscând despre existența testamentului, pe care dînsa l-a întocmit și faptul, că toți copiii cet. Chiriac Ion cunoșteau despre voința tatălui lor, î-l trece pe cet. Chiriac Alexandr în Lista proprietarilor, care urmau să primească Titluri.

Astfel, a fost trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr. 587 din 23 ianuarie 2002, cet. Chiriac Alexandr, proprietar al bunului cu nr. cadastral ***** și eliberat Titlul la 25 noiembrie 2004.” (f.d. 60-61, Vol.I) Timotin Maria s-a mai adresat cu o cerere Agenției Servicii Publice ((recepționată la 14.06.2019, (f.d. 80, Vol.I)) prin care a solicitat eliberarea copiilor autentificate din dosarul cadastral în privința bunului imobil cu nr. cadastral ***** situat în s. Grozești, r-nul Nisporeni, și anume: Decizia Primăriei s. Grozești, r-nul Nisporeni nr. 2 din 15 februarie 1992.

Prin răspunsul din 14 iunie 2019, Agenția Servicii Publice, în ce privește Decizia nr. 2 din 15 februarie 1992, s-a indicat că aceasta nu se păstrează la SCT Nisporeni, însă poate fi solicitată de la primărie sau de la arhiva raională. (f.d. 81, Vol.I).

Prin răspunsul Primăriei s. Grozești nr. 74 din 30 iulie 2019, la cererea (fără număr și dată), recepționată de Primăria s. Grozești și înregistrată sub nr. 47 din 24 iulie 2019 cu referire la solicitarea unor acte, a comunicat următoarele: „1. Primăria s. Grozești expediază o copie de pe Certificatul de Arhivă Nisporeni nr. 145 din 30 iulie 2019 privind lipsa în Arhivă a proceselor-verbale ale ședințelor Consiliului local Grozești din anul 1992, fapt care face imposibilă eliberarea Deciziei nr. 2 din 15 februarie 1992 (f.d. 128, Vol.I, f.d. 126-127, Vol.I)”.

Faptul dat se atestă prin certificatul de arhivă nr. 145 din 30 iulie 2019 (f.d. 128, Vol.I).

Astfel, instanța de apel a reținut că, actul administrativ contestat de reclamantă, decizia Primăriei satului Grozești nr. 2 din 15 februarie 1992, la materialele cauzei nu se atestă. Totodată, Completul judiciar al instanței de apel a menționat că reclamanta a solicitat anularea acesteia fără a indica care prevederi legale au fost încălcate la emiterea acesteia.

În ce privește pretenția cu privire la anularea actului subsecvent, instanța de apel a reținut că, la 10 ianuarie 2005, lui Chiriac Alexandr i-a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. cadastral *****, temei constituind decizia Primăriei s. Grozești nr. 2 din 15 februarie 1992, lui Chiriac Alexandr fiindu-i repartizat în proprietate privată pămîntul cu suprafața de 0,1847 ha, scopul repartizării terenului „sub construcții” (f.d.62-63, Vol.I).

Astfel, ținînd cont de faptul că, decizia Primăriei s. Grozești nr. 2 din 15 februarie 1992, este legală, iar reclamanta nu a invocat concret careva temeuri de ilegalitate a

acesteia, instanța de apel nu a stabilit nici temeuri de ilegalitate a actului subsecvent a titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. cadastral *****.

În continuare, instanța de apel a mai reținut că, prin pct. 2 alin. (1), pct. 5 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 655 din 27 noiembrie 1996 cu privire la punerea în aplicare a registrelor noi de evidență a gospodăriilor, se obligă organele administrației publice locale și Departamentul Statisticii să asigure punerea în aplicare a registrelor noi de evidență a gospodăriilor până la 15 martie 1997. Se stabilește că primarii satelor (comunelor), municipiilor și orașelor poartă răspundere personală pentru îndeplinirea oportună și calitativă a lucrărilor de punere în aplicare și ținere la zi a registrelor de evidență a gospodăriilor în conformitate cu prevederile instrucțiunii aprobate de Departamentul Statisticii.

Din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 655 din 27 noiembrie 1996, rezultă că Registrul de evidență a gospodăriilor trebuie să conțină numele de familie, prenumele, patronimicul înscris primul în listă și lista membrilor gospodăriei.

Conform pct. 1 și 5 din Hotărârea Guvernului nr. 1358 din 07 decembrie 2001 cu privire la punerea în aplicare a noilor registre de evidență a gospodăriilor populației, se aprobă registrele de evidență a gospodăriilor populației conform anexelor nr. 1, 2 și 3 (tipizatele nr. 1, 2 și 3) și se pun în aplicare cu începere de la 01 ianuarie 2002 pe o perioadă de 5 ani. Se stabilește că în registrele de evidență a gospodăriilor populației se consemnează - în primăriile satelor (comunelor) - toate gospodăriile populației din teritoriul administrat și că primarii satelor (comunelor), orașelor și municipiilor poartă răspundere personală pentru îndeplinirea în termen și calitativă a lucrărilor privind introducerea în aplicare și ținerea la zi a registrelor de evidență a gospodăriilor populației în conformitate cu reglementările specifice.

La fel, din anexa la nr. 1358 din 07 decembrie 2001, rezultă că Registrul de evidență a gospodăriilor trebuie să conțină numele de familie, prenumele, patronimicul înscris primul în listă și lista membrilor gospodăriei.

Completul judiciar al instanței de apel a reținut că, conform titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat la 25 noiembrie 2004 în privința terenului cu numărul cadastral *****, acesta a fost eliberat lui Alexandr Chiriac în baza deciziei Primăriei satului Grozești, raionul Nisporeni nr. 2 din 15 februarie 1992, cu repartizarea în proprietate privată a pământului cu o suprafață totală de 0,1847 ha în hotarele indicate în plan, sub construcții, care a fost trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr. 587 din 23 ianuarie 2002 (f.d. 62-63, 198-199 vol. I).

Reieșind din răspunsul Serviciului cadastral teritorial Ungheni al Agenției Servicii Publice nr. 11/26c-06/11 din 14 iunie 2019, înregistrarea bunului imobil cu numărul cadastral ***** s-a efectuat în procesul de înregistrare primară masivă, în baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat la 25 noiembrie 2004 și a extrasului din Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 151 din 08 noiembrie 2004 (f.d. 81 vol. I).

Din extrasul din Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 151 din 08 noiembrie 2004, se relevă că, potrivit înscrierii în Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 7, pagina 59, contul personal 588, pe lotul de lângă casă cu numărul cadastral *****

sunt amplasate construcții capitale, inclusiv casa de locuit, care aparține proprietarului Alexandr Chiriac (f.d. 82 vol. I).

Reieșind din certificatul nr. 68/3 din 17 iulie 2019, eliberat de Primăria satului Grozești, raionul Nisporeni, autoritatea publică locală, în legătură cu decesul lui Ion Chiriac, care a avut loc la 01 august 2018, în baza datelor deținute de primărie, se confirmă că moștenitori de gradul I ai decedatului sunt soția Maria Chiriac, născută la 08 octombrie 1939 și decedată la 13 martie 2018; fiica Tatiana Chiriac (Croitoru), născută la 09 iunie 1960; fiul Alexandr Chiriac, născut la 04 aprilie 1962 și fiica Maria Chiriac (Timotin), născută la 24 august 1967.

La fel, se indică că moștenitori în baza testamentului autentificat la 17 noiembrie 1993 de către secretarul Consiliului local Grozești, Ioana Merlan, este fiul Alexandr Chiriac, născut la 04 aprilie 1962 și se confirmă că, în legătură cu expirarea termenului de 6 luni după deces, din moștenitorii enumerați, au acceptat de facto moștenirea, prin intrarea în posesie, soția Maria Chiriac și fiul Alexandr Chiriac (f.d. 188-189 vol. I).

După cum a fost elucidat supra, potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile eliberat la 14 noiembrie 2019, terenul cu numărul cadastral ***** și construcția cu numărul cadastral *****.01 au fost înregistrate cu drept de proprietate în privința a unui întreg cotă-parte după Alexandr Chiriac la 10 ianuarie 2005 în temeiul extrasului din Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 151 din 08 noiembrie 2004 și titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. ***** din 25 noiembrie 2004 (f.d. 15 vol. II).

La capitolul dat nu pot fi reținute argumentele reclamantei/intimate expuse în vederea susținerii pretențiilor indicate în cererea de chemare în judecată. Or, potrivit informației eliberate de notarul Șișcanu Alexandr, urmează că, ultimul a verificând Opisul Alfabetic al Dosarelor Succesorale din arhiva notarială aflată în gestiunea sa și arhiva din anul 2008 menționează că, după decesul cet. Chiriac Ion, decedat la 01 august 2001, există înregistrarea procedurii succesorale cu dosarul nr. 226 din 2008 efectuată de notarul Tudor Profiri (f.d. 153, Vol.I).

La aceasta a fost anexată cererea semnată de Chiriac Maria privind acceptarea moștenirii rămase după soțul Chiriac Ion-terenurile agricole (f.d. 154-155, Vol.I). În baza cererii menționate a fost eliberat certificatul de moștenitor legal pe numele Mariei Chiriac.

Bunurile succesorale pentru care s-a eliberat certificatul de moștenitor legal constituie: - Terenul agricol situat în extravilanul s. Grozești, raionul Nisporeni, Republica Moldova, cu suprafața de: 0,039 ha, care i-a aparținut defunctului în baza Titlului de autentificare a drepturilor deținătorilor de terenuri din 15 septembrie 2000, și în baza Extrasului din registrul bunurilor imobile eliberat de Oficiul Cadastral Teritorial Nisporeni filiala Î.S. „Cadastru” cu nr. cadastral xxxxxx la 31 iulie 2008 (f.d. 156-157, Vol.I).

Prin testamentul din 07 iulie 2005, Chiriac Maria, a testat fiicei sale Timotin Maria casa de locuit și terenul aferent casei și 7 cote de teren (f.d.34, Vol.I). Din cele relatate de autoritatea publică pîrîită/apelantă Primăria satului Grozești, raionul Nisporeni, se reține că, atribuirea în proprietate a terenului cu numărul cadastral ***** lui

Alexandr Chiriac în întregime s-a făcut având la bază testamentul nr. 75 din 17 noiembrie 1993 (f.d. 174-176 vol. I).

Totodată, instanța de apel a reținut că, la eliberarea extraselor din Registrul de evidență a gospodăriilor, s-a luat în vedere situația din 01 ianuarie 1996. Astfel, este evident că, la întocmirea testamentului din 7 iulie 2005, prin care Chiriac Maria, a testat fiicei sale Timotin Maria casa de locuit și terenul aferent casei și 7 cote de teren (f.d.34, Vol.I), în Registrul bunurilor imobile deja era înregistrat dreptul de proprietate a lui Alexandr Chiriac atât asupra terenului cu nr. cadastral 6034105.151, cât și asupra construcției cu nr. cadastral *****.01 amplasate în r-nul Nisporeni, s. Grozești –data înregistrării fiind 10 ianuarie 2005 (f.d. 15, Vol.II).

La materialele cauzei Timotin Maria a mai anexat certificatul de calitate de moștenitor eliberat de notarul Butnaru Rodion la 21 august 2019, prin care se confirmă faptul că Timotin Maria are calitatea de moștenitor (în baza testamentului) a averii mamei Chiriac Maria, decedată la 13 martie 2018.

Cu toate acestea, Completul judiciar al instanței de apel a subliniat că, certificatul menționat nu are valoarea unui certificat de moștenitor și poate fi utilizat numai pentru dobândirea actelor necesare pentru a dovedi existența bunurilor ce compun patrimonial succesoral (f.d. 177, Vol.I).

Instanța de apel a mai menționat că, prin răspunsul nr. 79 din 15 august 2019, la cererea de concretizare a cererii din 15 iulie 2010, Primăria s. Grozești a menționat că, în ce privește solicitările petiționarei Timotin Maria, Primăria s. Grozești consideră acțiunile sale (ale Primăriei) ca fiind legale pînă la o hotărîre judecătorească definitivă. (f.d. 180-181, Vol.I).

Din cele menționate supra, Completul specializat al instanței de apel a statuat netemeinicia pretențiilor reclamantei, apreciază ca fiind întemeiat răspunsul Primăriei s. Grozești nr. 79 din 15 august 2019.

În consecință, Completul specializat al instanței de apel a apreciat ca fiind neîntemeiate pretențiile reclamantei Maria Timotin cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral ***** eliberat lui Alexandr Chiriac de către Primăria satului Grozești la 25 noiembrie 2004; anularea înscrierii efectuate de Primăria satului Grozești în Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 7, pag. 59, contul personal 588, a mențiunii că „pe lotul de lângă casă cu numărul cadastral ***** sunt amplasate construcții capitale, inclusiv casă de locuit, care aparțin proprietarului Alexandr Chiriac”; anularea extrasului nr. 151 din 08 noiembrie 2004 din Registrul de evidență a gospodăriilor; anularea deciziei Primăriei satului Grozești nr. 2 din 15 februarie 1992 în partea eliberării lui Alexandr Chiriac a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral *****; anularea răspunsului Primăriei satului Grozești nr. 79 din 15 august 2019.

Cu referire la pretenția privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică, instanța de apel a menționat că, potrivit art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

La caz, avînd în vedere faptul că pretențiile reclamantei au fost respinse ca neîntemeiate, instanța de apel a respins și solicitarea acesteia cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

La 18 martie 2022 Curtea de Apel Chișinău a expediat Mariei Timotin copia dispozitivului deciziei, iar la 30 martie 2022 Maria Timotin, reprezentată de avocatul Valentin Mardari a depus cererea de recurs nemotivată (f.d.166, 171-172, vol. III).

La 30 iunie 2022 Maria Timotin a recepționat decizia motivată a instanței de apel și la 26 iulie 2022 a depus cererea de recurs motivată, solicitând admiterea acestuia, anularea deciziei din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii (f.d.1-2, 3-22, vol. IV).

Recurenta în susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, deoarece este una nemotivată, iar concluziile instanței de apel sunt expuse într-o formă evazivă, incertă neavînd putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în prezentul litigiu.

A susținut că argumentele instanței de apel invocate în decizia contestată este una vagă, fără argumentare și indicarea expresă a normelor de drept care în opinia sa au fost interpretate și aplicate eronat de instanța de fond la emiterea hotărârii din 26 mai 2021.

A indicat că aprecierea dată de instanța de apel este una neîntemeiată și eronată, care vine în contradicție cu circumstanțele cauzei. Din conținutul dosarului, se atestă acel fapt că de către recurenta Maria Timotin atât în cererea de chemare în judecată, cât și în referința la cererea de apel au fost expuse pe deplin solicitările acestea cu argumentare și motivare de fapt și de iure cu anexarea probelor în susținerea poziției sale.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

La 18 martie 2022 Curtea de Apel Chișinău, a expediat în adresa Mariei Timotin copia dispozitivului instanței de apel din 01 martie 2022 și la 30 martie 2022 Maria Timotin, reprezentată de avocatul Valentin Mardari a depus cererea de recurs nemotivată (f.d. 166, 171-172, vol. III).

La 30 iunie 2022 Maria Timotin, a recepționat decizia motivată a instanței de apel și la 26 iulie 2022 Maria Timotin, reprezentată de avocatul Valentin Mardari a depus cererea de recurs motivată, solicitând admiterea acestuia, anularea deciziei din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii (f.d. 152, 53-55, vol. IV).

În condițiile enunțate, recursul nemotivat depus la 30 martie 2022 și cel motivat depus la 26 iulie 2022 sunt în termen.

La 27 iulie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Alexandr Chiriac, Tatiana Chiriac, Primăria și Consiliul satului Grozești și Agenției Servicii Publice copia recursului motivat depus de Maria Timotin, reprezentată de avocatul Valentin Mardari cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de recurs depusă de Maria Timotin, reprezentată de avocatul Valentin Mardari, inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)- f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în

special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Maria Timotin, reprezentată de avocatul Valentin Mardari.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Maria Timotin, reprezentată de avocatul Valentin Mardari se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru